СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 32. Джерзі Сіти, Н. Дж., четвер, 9-го лютого 1939. No. 32. Jersey City, N. J., Thursday, February 9, 1939. VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПРЕЗИДЕНТ ЗНОВ ДОМАГАЄТЬСЯ ГРОШЕЙ НА БЕЗРОБІТТЯ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт вніс перед конґрес поновне домагання привернути суму 150 міліонів долярів на безробіття, яку то суму конґрес був обтяв від суми 875 міліонів долярів. Президент тепер сказав, що, зменшуючи гроші на безробіття, конґрес був висловив побажання, щоб не відправляти безробітних з праці більше, як на 5%. Колиб зайшла наглa потреба, конґрес обіцяв дати додаткові гроші. В конґресі є такого переконання, що президент домагається привернення обтятих 150 міліонів, не тому, що в останніх кількох тижнях вже зайшла „нагла потреба", тільки тому, щоби показати на своїм.

КРИТИКУЄ ПОСТУПОК СЕНАТУ.

ВАШИНҐТОН. — В листі до Флойда Робертса, якого він хотів іменувати федеральним суддею, але сенат не затвердив президент пише, що сенат через те присвоїв собі такі права, які йому не належаться. Сенат мав провірити здібність Робертса до судейських справ, а не втручуватися в його місцеві сварки, з місцевими сенаторами, писав президент.

КРИТИКУЮТЬ НАЗНАЧЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНҐТОН. — Перед сенатським комітетом зізнавали два черґові знавці з ділянки міжстейтової торговлі, Лютер Волтер з Шікаґа і Роберт Фулрайт з Ґюстону. Оба вони говорили, що назначений недавно президентом член міжстейтової торговлі, Томас Емлі, не надається на своє становище, бо він є комуністичних поглядів. Хоч Емлі кілька разів заперечував, що він не є комуніст, то проте свідки наводили його книжки, в яких він виразно пропаґує повалення нинішної економічної системи і сконфіскування на власність держави приватної власности.

ЗВЯЗКИ ҐАЙНСА З ҐЕНҐСТЕРАМИ.

НЮ ЙОРК. — Потягнений перед суд нюйорський політичний лідер з Тамені Голу, Ґайнс, як виходить зо зізнань самих ґенґстерів і їх спільників, таки мав тісні звязки з ґенґстером „Доч Шульцом" та побирав від нього грубі суми на те, щоб своїми політичними звязками охороняти ґенґстерів від руки справедливости. Таке зізнавав на розправі адвокат ґенґстера Шульца, Диксі Дейвис, а також вдова по Шульцові.

САБОТАЖ НА ПІДЗЕМНИХ ЗАЛІЗНИЦЯХ.

НЮ ЙОРК. — В кількох місцях рівночасно на підземних залізницях Ню Йорку вибухли саботажі і стримали залізничий рух. Причиною було це, що робітники навмисно попереміновували ріжні залізничі перехрестя, повідкручували електричні звязки, щоб в той спосіб запротестувати проти того, що компанія бере на працю тих робітників, що довгий час працювали на замкненій тепер лінії на шестій евні, а відправляє тих, що працювали на підземній залізниці. Та суд заборонив компанії відправляти робітників із закритої лінії на шестій евні й звелів компанії розмістити їх по інших своїх лініях.

УСТАЛИЛИ ЧИСЛО ПОТРІБНИХ ЛІТАКІВ.

ВАШИНҐТОН. — Конґресовий комітет військових справ остаточно погодився на число літаків, які потрібно в найкоротшому часі виробити для американської армії. Те число є 5,500. Замітне те, що конґресовий комітет подав був наперед число 6,000, але самі ґенерали американської армії ствердили, що вистарчить покищо 5,500.

РОДИЧІ ПОВИННІ ОСВІДОМЛЮВАТИ ДІТЕЙ.

НЮ ЙОРК. — Заступник предсідника виховної управи, Елсворт Бок, сказав, що справа освідомлювання дітей в полових справах по школах не така легка, як це дехто собі уявляє. Це занадто делікатна справа, щоб її полагоджувати збірним способом. До цього треба підходити уважно і до кожної дитини окремо. А це можуть найкраще зробити таки родичі вдома, говорив він.

МАЛИЙ ГЕРОЙ НЕ ДІСТАВ ВЕЧЕРІ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ.—Малий Евген Вотсон не дістав вечері за те, що не хотів сказати мамі, чому прийшов вечером пізно до дому. Щойно другого дня мама довідалась, що він іще з одним 10-літнім товаришем вирятували з води свого третього товариша, що топився на заломанім леді. Після того вони всі удались над берег, розпалили вогонь і висушили убрання. Щоб не лякати мами він не хотів цего всего говорити її. Зате він не дістав вечері, але другого дня, на своє здивування, дістав від усіх похвалу.

ЖЕРТВА НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ.

Троє дітей, що з леду приглядалися рибакам на заливі Джемейки на Лонґ Айленді, заломалися й пішли під лід. Рибак Пітер Расмусен добув 8-літню Алму Ґвайт (що подана на образку), а 10-літня Емма Ґрей й її 8-літній брат Джордж утопилися. На головнім образку: поліція шукає гаками за тілами втоплених.

ЗА ПЕРШОЛИСТОПАДОВІ ПОДІЇ У ЛЬВОВІ.

Дня 16. ц. м. у львівському окружному суді відбулася перед суддею Майковським розправа проти Богдана Попадюка літ 20 студ. В. Ш. З. Т., Миколи Костишина, літ 23 (робітник), Уляни Сороки, літ 24 ур.ЕКО й Ірени Ярош, літ 14, уч. гімн. під замітом проступків з арт. 163 к. к. і 162. к. к. в звязку з першолистопадовими демонстраціями минулого року у Львові.

Обвинувачував прокуратор Ольберек, боронили: д-р Семен Шевчук і д-р Прийма. В висліді розправи суд засудив Богдана Попадюка на 3 місяці вязниці, Миколу Костишина на 3 місяці вязниці, Уляну Сороку на 1і пів місяці вязниці. Засудженим зачислено слідчий арешт. Обвинувачену Ірену Ярош засуджено на два роки дому поправчого з завішенням.

ПОРУЧНИК ЗАСТРІЛИВ ДВОХ МУЖЧИН ПІДЧАС ШКІЛЬНОЇ ЗАБАВИ.

У Раві Руській владив Батьківський кружок при школі Міцкевича 7-го ц. м. вечерниці з танцями в салі місцевого польського „Сокола". По півночі прийшло до суперечки між поручником Е. Напавлинським і дансером його нареченої міським ветеринарійним лікарем д-ром Бухтою. Кінець цеї суперечки був трагічний: поручник стрілив з револьверу до д-ра Бухти і поклав його на місці трупом. На поміч д-рові Бухті прибіг урядовець скарбового уряду В. Наруґ. До нього стрілив поручник також і зранив його в шлунок. Перевезений до Львова Наруґ підчас операції помер.

184 СМЕРТНИХ ЖЕРТВ ПОЖЕЖІ ЛІСІВ В АВСТРАЛІЇ.

Пожежа лісів у стейті Вікторія (Австралія) спричинила втрату 2 і пів міліона фунтів штерлінґів. Поверхня обнятої пожежою території є 7,000 кв. міліонів. У полумю згинули 74 особи, а 110 згинуло від надмірної спеки. Від 15-го м. м. паде там дощ. Можливо, що пожежа лісів згасне.

100-ЛІТТЯ НАРОДИН МУСОРҐСЬКОГО.

28-го березня ц. р. проминає 100 літ від хвилини народин московського композитора М. П. Мусорґського. В СССР мають видати з тої нагоди повне видання його творів, разом з операми.

НАРОДИН НА ПОЛІССІ.

Згідно зі статистичними даними Полісся виявляє найбільший відсоток народин у порівнянні з цілою Польщею, бо аж 358 на тисячу мешканців тоді, як в інших східних округах припадає 30,8, а в цілій Польщі 20. Найбільший відсоток уродин виказує повіт косівський і коширський на Поліссі. Смертність не ріжниться дуже від пересічі для цілої Польщі.

ҐЕРИДЖ КЛИЧЕ ДО БОРОТЬБИ З ФАШИЗМОМ.

Заклик до боротьби з фашизмом, як з „потворою, що хоче здоптати нашу цивілізацію", виголосив 25 січня в Оттаві бувший представник Канади в Вашинґтоні, Дост. В. Д. Ґеридж, у промові на мітінґу в Чалмерс Юнайтед Чорч. Рівночасно оповістив Ґеридж, що в Канаді зачався вже рух людей, переконаних, що як має в Канаді вернутися добробут, то мусить відбутися зміна старого економічного ладу.

По думці Ґериджа, фашизм треба поборювати через привернення добробуту населення. Для поборення його він пропонує також зеднання Британської Імперії та Злучених Держав у Анґльо-Саксонський Союз.

„Я називаю цей рух новою демократією", говорив Ґеридж. „Я вірю, що він є на дорозі до добробуту. Ми думаємо вложити все, що маємо, в цей рух".

АРЕШТУВАЛИ 38 БАНКИРІВ.

У Будапешті перевели нічю 11-го м. м. ґенеральну облаву, щоб зліквідувати законспіровані гнізда спекуляції. Підчас облави арештували 38 банкирових і біржевих аґентів, ряд посторонних спекулянтів, в тому кількох власників домів.

ВІДГОМІН ДЕМОНСТРАЦІЇ У ЛЬВОВІ.

Дня 16. ц. м. відбулася у львівському окр. суді перед суддею Майковським розправа проти Теодора Перуна (механік), Миколи Атаманюка (промисловець), Михайла Паляниці (купець) й Андрія Лобаря під замітом проступків з арт. 163. к. к., 152 к. к., 133 к. к. і 132 к. к. в звязку з демонстраціями у Львові в дні 11. жовтня 1938 року після торжественної Служби Божої в Храмі св. Юра на інтенцію Карпатської України.

Обвинувачував прок. Ольберек, боронили посол д-р Степан Біляк, д-р Степан Шухевич і д-р Павенцький.

Справу обвинуваченого Миколи Атаманюка вилучено з уваги на неприсутність головного й одинокого свідка службовика поліції Адама Радоня.

Обвинувачених засуджено: 1) Теодора Перуна на 6 місяців вязниці, 2) Паляницю Михайла на 3 місяці вязниці, 3) Лобаря Андрія також на 3 місяці вязниці.

КАМЯНИЦІ БЕЗ ПЕЧЕЙ.

Німецькі архітекти дістали приказ будувати нові доми без печей, бо це неекономічний спосіб огрівання.

КОМУНІКАЦІЯ СССР З ПЕРСІЄЮ И ІНДІЄЮ.

Аж тепер, по 20 роках, наладнали комунікацію караванами між СССР, Персією та Індією.

НОВИЙ ВІДСОТОК НАРОДИН НА ПОЛІССІ.

У порівнанні з Польщею, Полісся виказує найвищий відсоток народин, а це 35.2 на 1,000 мешканців в час, коли в інших східних округах — 30.8, а в Польщі — 20. Найбільшу скількість народин мають косівський і коширський повіти.

ПАРАСОЛЬ ЧЕЙМБЕРЛЕНА.

Музей парасолів у Штрезі звернувся до Чеймберлена, щоб пожертвував для музею свій „історичний" парасоль, з яким анґлійський премієр відбув подорож до Мінхену, але Чеймберлин не хоче зі своїм парасолем розстатися.

ҐЕН. ПРХАЛА ВЗИВАЄ ПОПЕРТИ УРЯД КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

ПРАГА. — Телеґрама до часопису „Ди Ню Йорк Таймс" подає, що ґенерал Прхала, міністер автономного уряду Карпатської України, видав проклямацію, якою взиває чехів, що перебувають в Карпатській Україні, голосувати при наступних виборах на урядову лісту. Таким чином, каже він, чехи підіпруть уряд проти тих елементів, що їх ще не бракує, а які бажалиб „злуки Карпатської України з іншими краями". Ґен. Прхала дораджує чехам забути за огірчення, яке вони відчули в останніх місяцях, а робити все можливе, щоб тепер закріпити республику.

Слухи про атентат.

В Празі поширені поголоски, що була спроба виконати атентат на ґен. Прхалу, але ті слухи зістали змісця заперечені.

ЗГАДУЮТЬ ЗА ДОПОМОГУ З АМЕРИКИ.

ВАРШАВА. — Польські ґазети подають з Карпатської України, що американські українці надсилають в Карпатську Україну щедру грошеву допомогу.

НОВІ ПОЛЬСЬКІ ЄПИСКОПИ В ГАЛИЧИНІ.

ВАРШАВА. — Польська Аґенція Телеґрафічна подає, що будуть отворені два нові польські єпископства в „Малопольсце всходней", а то в Станиславові й Тернополі.

РОЗУМНИЙ ДЕМОКРАТ.

ХУСТ. — Світової слави фабрикант обуви Батя призначив директором філії цеї фабрики в Хусті інж. Бенедека з Тячева, що є українцем. Дня 1. січня відійшло до Зліни 100 українських хлопців і дівчат, де пройдуть відповідні курси. По їх скінченні повернуть в Карпатську Україну і будуть заняті у філіях Баті. Всі видатки курсу покриває Батя.

ПРОВАЛ „РУССКОСТИ".

ХУСТ. — Закони Карпатської України допускають до школи і мову московську. Вона може стати в школі мовою навчання. Але, щоб так було, мусять родичі української або великорусской народности зголосити в шкільнім уряді найменше 40 школоповинних дітей. Та на цілій Карпатській Україні зажадали тепер шкіл з української мовою навчання. Тільки єдина домена колишніх аґрарних русофілів, село Нижні Верецки, зажадало одної кляси з русскою мовою навчання.

РАДІ З КОНСОЛІДАЦІЇ.

ХУСТ. — В однім тільки дні, себто 19 січня, зявилися в міністра Ревая делеґації з Керецких, Салдобоша, Вишнього Барду, Білок, та Ізи, щоб подякувати від їхніх сіл за те, що в так короткому часі заведено в краю лад і порядок.

ЗА СТРІЛ ДО „БІЛОГО ОРЛА".

ЛЬВІВ. — Пат подає, що польський суд в Городенці засудив українця о. Романьчука на кару 9 місяців тюрми за те, що зневажив „ґодло паньствове". А зневажив тим, що в реставрації стрілив з револьверу до „білого орла", що висів на стіні як польський державний знак.

НЕМЕШ-БЕНЕШ.

ХУСТ. — Командантом загарбаного мадярами Мукачева є полковник Немеш. Щоб привитати полковника русский патріот і управитель школи Кричко наказав дітям кричати при появі полковника „Елен Немеш" (Хай живе Немеш), та діти забули і кричали так, як їх учив той русский давніше кричати, а то: „Елен Бенеш".

ПАПА ЗНОВУ ЗАХОРІВ.

ВАТИКАН МІСТО. — Побоюються за життя Папи, що знову дістав атаки серця.

ПОГОЛОСКИ ПРО СУДЕТИ.

ЛОНДОН. — Курсують вперті поголоски, що Німеччина находиться в катастрофальнім економічнім положенні. Австрія і Судети, що їх прилучено до Німеччини, назагал погіршили положення, бо ті краї треба годувати. Тому є проект, щоб прилучити наново Судети до Чехо-Словаччини, бо Судети є промисловою країною і моглиб вивозити свої товари, будучи в складі Чехо-Словаччини. А крім цього Чехо-Словаччина не булаб наскрізь славянською державою, а тим самим булаб менш небезпечною для Німеччини у будуччині. Таке пишуть анґлійські ґазети.

ВІЙНА ВЕДЕТЬСЯ ДАЛІ.

ПАРИЖ. — Червона еспанська армія, що є на території влади Мадриду, буде далі вести війну з армією ґен. Франка. Анґлія заявила, що буде по стороні Франції, а Франція підкреслила, що не допустить до того, щоб в Еспанії усадовилась якась чужа держава. Знову Італія подала, що не вицофає війська з Еспанії, поки не буде там повного „політичного спокою".

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число в пятниці (з англійською частю):		Friday's Issue (witr Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзи Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

І ЩЕ ОДНА ТЕОРІЯ

Про важне питання, які пляни має німецький націстичний уряд на сході Европи, про котрі мав говорити, а не говорив, канцлер Гітлер у своїй промові перед німецьким парляментом, говорять тепер публіцисти ріжних народів. Подають при тому ріжні розбіжні теорії, стараючися вияснити, які справжні пляни Німеччини на сході, які дані на їх успішне переведення, які перешкоди вона в тому стрічає й т. ін. Останньої неділі до ріжних думок у цій справі прийшла ще теорія американського публіциста московського роду, Александра І. Назарова, виложена в його статті під наголовком: „Чи Гітлер пробє собі дорогу на схід?", поміщеній у „Ню Йорк Гералд Трибюн".

Поминаємо історичні виводи автора, в котрих попри цікаві й правдиві думки є багато фактичних неправд, противорічностей і звичайної московської пропаґанди, і переходимо передовсім до сучасного й майбутнього. Тут передовсім кидається ввічі погляд автора, що, мовляв, український сепаратистичний рух за відорвання України від Москви має не національні, а економічні основи. Українець для нього є потомком вільних козаків. „Високий, здоровий, гумористичний українець усе був завзятим індивідуалістом": через те він так ненавидів комунізм й колєктивізацію.

Ця ненависть до московського комунізму є, на його думку, одинокою поважною силою, що жене українців від московського центра. І цю силу, мовляв, Німеччина хоче використовувати для своїх інтересів. У Берліні, на думку автора, думають, що піддержуючи морально й фінансово ці тенденції, можна на Україні викликати сепаратистичний рух, непорядки, револьти, повстання. Покладаються вони при тому на трудне положення, в якому найшовся Сталін.

Одначе (автор закінчує не зовсім льоґічно) німецькі обсерватори вірують, що Сталін готовий зробити Німеччині ріжні економічні концесії, якщо Німеччина згодиться не піддержувати українську сепаратистичну пропаґанду. Він навіть думає, що Німеччина на таку згоду охоча, бо вона хоче мати з України хліб, нафту й інше добро, а не владу над українцями, які, видно, такі бунтарські. Якби так було, то тоді Німеччина використовувала би український рух лише на те, щоби його зрадити за добру ціну від Москви.

Та чи так воно справді є, як каже Назаров, трудно сказати. Забагато є в статті Назарова арґументів, спеціяльно препарованих для доказування милого йому висновку, щоби приняти його проґнозу без застережень. Супроти повного браку певних даних для осуду ситуації, його думку треба приняти лише як ще одну чергову спробу вияснення темної ситуації, яку остаточно нам вияснить певно аж самий біг подій.

СОБОРНА УКРАЇНА І АНТИСОВЄТСЬКИЙ ФРОНТ

На кожну проблему можна дивитися з ріжних точок погляду, і в залежности від того, з якої точки погляду відповідна людина звикає **дивитися** на відповідну проблему, виявляється й її відношення до неї. Проте, бутають моменти, коли обставини чи чиясь добра воля наразі примусять ту саму людину подивитись на ту саму проблему з цілком інакшої точки погляду, і — несподівано ніби цілий сніп світла падає на давно знайомі краєвиди і відкриває в них цілком незнану перспективу, цілком неспостережену перед тим гру світла і тіні.

І тоді Савел стає Павлом.

Щось подібне спостеріг я тепер і в італійській пресі, де чимало журналістів звикло було дивитися на українську проблему через угорсько-польські окуляри. На щастя, повстання Карпатської України і особливо незвичайно швидкий зріст української національної свідомости серед її населення, зірвали, ніби поривом вітру, у багатьох з них ті окуляри і примусили подивитися на українську справу власними очима... Ось, для прикладу, — **Ґвідо Тонеля,** дуже талановитий кореспондент торинської „Стампа" та кремонського „Фашистівського Режіму". В перших своїх кореспонденціях з Будапешту, коли видвигнено справу Карпатської України, він був вірним голосником усіх мадярсько-польських антиукраїнських вигадок. Потім, відвідавши особисто Карпатську Україну і зустрівшись там віч-на-віч з українським народом і українськими діячами, — і в тому числі з премієром о. Волошином, він уже почав мати свої сумніви і вважав обовязком точно передати в свойому описі цієї подорожі те, що бачив і що чув: будучність викаже, де саме правда. Пройшло ще кілька часу. Карпатська Україна росте і міцніє, але вороги українського руху не вгавають і намагаються всіма силами довести світові, що Карпатська Україна незвичайно **небезпечна,** бо нею хотять користуватися німці і їхні теперішні нові прислужники - чехи — для знищення останніх охоронних валів проти німецької експанзії на Схід — Польщі й Румунії. Цілий український рух представляється як звичайну собі німецьку інтриґу, і — особливо — як небезпечне знаряддя німецькогож таки імперіялізму. Про саму суть української проблеми, себто — про **українську Націю,** що хоче **сама для себе** своєї незалежности, мало хто навіть згадує.

І той самий Тонелля вибирається з Будапешту до Праги, щоб на місці перевірити всі оті застрашаючі вістки про чеську „реванжеву" політику на користь Соборної України і на шкоду „загроженої Польщі". Але — не знаходить і сліду такої про-української роботи в Празі! Ввесь цей галас, як виявляється, не має під собою жадних підстав. Чехи думають, що все, що хочете, але тільки не про „Соборну Україну"... Ми наводили свого часу уривки з цих празьких вражінь Тонелі, що були одночасно дальшим його поступом на шляху розуміння української проблеми. В неділю, 15. січня ми знайшли в „Фашистівському Режімі" нову статтю цього невтомного дослідника, що вже дивиться на українську проблему власними, себто італійськими очима:

„Популяризування проблеми Соборної України, — пише Тонеля, — переведено в останні часи в інтернаціональній пресі, і особливо в пресі французькій та англійській, в в формі виявлення здогадного німецького імперіялістичного пляну, отого старого „Драґ нах Остен", що мав би забезпечити Німеччині безцінні хліборобські й мінеральні багатства Дніпрового сточища. І треба сказати правду, що в цих французьких і англійських колах говорилося про ці німецькі пляни з чималою втіхою, з ледви вкритою надією, що Німеччина, звязана в цьому секторі, не моглаб розвинути акції в ніякому іншому, — потішалося себе облудним маревом нової наполеонівської „війни з Росією", в якій Німеччина повиннаб була зломити собі карк, завдяки, не тільки спротиву самих Совєтів, але й обєднаних з ними Польщі і Румунії, загрожених одночасно з Совєтами цим проєктом Соборної України.

„Але, зауважує зараз же Тонеля, — не треба дивитися на цю велику проблему з точки погляду тільки небезпеки німецького імперіялізму. Політичний інтерес розвязки проблеми Соборної України, полягає, на нашу думку, зовсім в іншій площині: справа полягає в тому, щоб розбити нарешті фіктивну єдність російського чудища, **повертаючи в лоно Европи національну одиницю, цілком відмінну від татарсько - азіятської Москви** і встановляючи одночасно в Східній Европі, з утворенням Великої України, якої межі простяглися далеко поза Чорне море аж до Каспія, нову рівновагу.

„Досить згадати про ці східні межі України, щоб зрозуміти, якої уваги заслуговує з нашого боку ця проблема: море Чорне, море Каспійське. Адже ми знаходимося все в тому ж таки Середземноморському сточищі, як це дуже добре розуміли в XIX. і XV. віках осадники на цих берегах наших багатих морських република.

„Але, додає знову автор, якщо утворення Великої України має для цілої европейської спільноти великий історичний й політичний інтерес, то всеж **головні підстави** проблеми, що цілковито **виправдують** потребу її реалізації, полягають **в етнічному складі населення. Існує Українська Нація. Існує українська національна свідомість.** І щоб там не говорили наші приятелі, еміґранти з Росії, що спираючись на свою якість бувших старшин царя, підтримують ідею єдиної Росії, хоча й походять з України („землячки" — малороси! — Е. О.), не можна більш заперечувати глибоких аспірацій народніх мас, що займають величезну історичну територію України — від Львова до Одеси, від Києва до Харкова, і далі, аж за Азов до Кубані. Україна існує, не вважаючи на вікові переслідування москалів, зберігаючи, як це стверджують вчені фільольоґи і етноґрафи, властивості мови і раси..."

На підтвердження цієї своєї тези, Тонеля наводить потім дуже докладні ґеоґрафічні й економічні дати, над якими ми тут не будемо спинятися, але не можемо виминути дуже цікавих його висновків:

„Приняття під увагу всіх оцих етнічних, територіяльних і економічних дат, повинноб послужити для розвіяння багатьох сумнівів у всіх тих, що бояться, що створення Великої України викличе занадто великі й катастрофальні зміни в деяких дружніх країнах (як наприклад в Польщі). Українська проблема, повторюємо, це проблема істотно російська, і тому сьогодні, коли проєкт Великої України вийшов на овид інтернаціональної політики, **його вирішення відповідає, як видається, спільним інтересам всіх тих, хто став в єдиному антисовєтському фронті..."**

Ця стаття Тонелі, що зявилася в дуже впливовому часописі Роберта Фариначчі, бувшого секретаря партії і беззмінного члена Вищої Фашистівської Ради, може в усякому разі послужити нам не тільки цікавим людським документом еволюції, що переходить політики і журналісти в наші часи в відношенні до української проблеми, але й досить авторитетною вказівкою на ту позицію, яку в нашій справі може заняти Італія.

Евген Онацький, Рим.

ЩЕЗАЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ЧАСОПИСІ Й ДРУКИ — У ПОЛЬЩІ

В буджетовій комісії польського сойму в Варшаві виголосив український посол С. Скрипник промову про польські надужиття на почті, де викидають українські часописи і друки з поштових амбулянсів. Далі посол говорив ще й про те, як Польське Радіо іґнорує потреби українських абонентів.

Український нарід постійно вносить масові зажалення до польської влади, але це все не помагає. Як не помагають просьби, щоб кого з українців приняли до державного уряду, наприклад в ресорті міністерства пошт і телеґрафів. Між іншим говорив посол Скрипник таке:

„Ми просили про те, впродовж ряду літ, але... без успіху. В українському громадянстві принялося переконання, що шкода видатків на папір і значки, щоб висилати подання в справі державної посади.

„Вже сам факт приналежности до православного віроісповідання спричинює, що петент з Волині, який старається за посаду, завжди дістає відмовну відповідя.

„Знаємо, що на цілість справи, звязаної з заниманням українців у державних урядах мін. пошт і телеґрафів, не має безпосереднього впливу; знаємо, що при введенні інституції сільських листоношів міністерство заняло дуже невелику скількість українців — але й це стрінулося з неґативним відношенням тих рішальних чинників, що вважають, що займати українців у державнім уряді зогляду на оборонність держави є шкідливою річчю. Внаслідок цього декого принятого вже звільнили.

„Я чував, що польська пошта найліпше вивязується з пересилання транзитових посилок, що йдуть через Польщу. Але від цих милих стверджень мушу перейти до обговорення дуже прикрих явищ, що множаться останніми часами, особливо на Волині. Маю на думці українську пресу й друки, що вислані редакціями й видавництвами, не доходить до відборця. **Щезають по дорозі вже не тільки львівські видавництва, але й волинські видавництва,** зпоміж яких декотрі мають славу проурядових, а навіть здогадно субвенціонованих. Правдоподібно річ іде в даному разі про **цілеве позбавлення українського населення друкованого слова,** а тимсамим і про спинення його культурного й національного розвитку. Очевидно — цим шляхом не дасться здавити національної свідомости українців. Чи цією дорогою зеднається українців? Відповідь на це питання залишаю Вам!

„Здається, що поштові дирекції, а це дирекція в Любліні, приступила до розгляду цієї справи. Бажаючи прийти з поміччю в висвітленні справи недоручування української преси, звертаю увагу, що ця справа перейшла вже два етапи. Спочатку, друки доходили до поштових урядів і аґенцій й щойно там забирали їх чинники, які не мають нічого спільного з мін. пошт і телеґрафів.

„Тепер українські часописи й друки щезають вже з поштових амбулянсів, а це явище на лінії Здолбунів — Радивилів річ постійна! Річ тут — на мою думку — у тому, що це каригідний факт, це є присвоювання чужої власности або крадежі й тому в імя доброго імени польської пошти належить в якнайкоротшому часі виявити виконавців цих учинків. Престіж держави безсумнівно тільки скористає з цього.

„Переходячи до діяльности Польського Радія, мушу ствердити, що дирекція Радія зовсім зіґнорувала потреби своїх абонентів української національности. Їх потреби стараються вдоволити закордонні висильні стації, а в першій мірі совєтські. Поза деякою національною формою своїх авдицій вони мають завдання вщепити отруту комунізму.

„Звертаю увагу, що культурні потреби українського громадянства ростуть з кожним днем і легковажити їх не вільно, хоч би з огляду на інтерес держави, якщо решта арґументів, звязаних з почуванням права й справедливости, сьогодні рідко кому промовляє до переконання.

„Зазначую, що тільки на Волині, й це впродовж кількох місяців число заінстальованих радіо - відбірників на селі сягає числа 5,000 осіб.

„В цих умовинах почуваю обовязок виступити до п. міністра з катеґоричним постулятом — віддати українцям одну з радіостацій для виключного заспокоювання їх культурних, духових і господарських потреб".

Як мучили у старину

(3)

Цей цісар приказав спекти на руштах святого Кипріяна, картаґінського єпископа та святого Лаврентія. Кати обертали нещасливих, щоб добре спеклися. Девяте переслідування було за Авреля в 272 р., вкінці десяте, найстрашніше, за Діоклеціяна в 303 році. Вояки підпалювали церкви, а хто не відрікся Бога, того віддавали катові.

Діоклеціян часто казав осліплювати нещасних. Виконували цю кару на християнах дуже жорстоко. Часто після того, як вийняли очі, вкладали на місце очей розпалені вапна та заливали оцтом.

Малих дітей розшарпували залізні кружки або напихали разом із матірями шкіряними нагаями, залізними колючками та пазурами або кидали на поталу звірам. Часом привязували мучеників до двох звязаних разом дерев, потім ті дерева розвязували, а їх сила розшарпувала тіло. Голі жінки вішали прилюдно головою вділ. Кожна майже провінція мала свої муки: топір в Арабії, розтоплене оливо в Кападокії, колесо в Понті, вогонь у Мезопотанії. Часто підчас екзекуції відливали зомлілого водою, щоб передчасно не згинув. Часом кати, утомлені стільки екзекуціями, збирали по кількадесять людей та палили їх разом на стосі а попіл розсівали з вітром. Вулькацій Ґалікан описує такий стіс, збудований як багатоповерхове руштування з дощок, до яких на ріжних поверхнях привязували мучеників.

Християн ломили теж колесом або пилою перерізували на двоє. Римляни часто випорювали нутрощі, головно жінкам. Кидали їх на землю, розпорювали живіт наздовж і насипали до нього вівса. Потім приводили голодні безроги, які кидалися на овес і виїдали його разом із нутрощами.

У Сирії цісар Селевк приказав осліпити кожного, хто провинився би чужолоством, та склалося так, що одним із перших обвинувачених був його рідний син. Справедливий батько приказав вибрати одно око синові, а друге собі.

Старинні перси кидали засуджених звірам, одначе старалися, наскільки це було можливе продовжити їх муки. І так король Коран приказав вкинути засуджених у яму, в якій було дуже багато голодних мишей. Такі муки тяглись часто кільканацять днів, заки миші обїли тіло до костей.

Перси теж відрубували праву ногу, виривали волосся з голови, а рани засипали гарячим попелом. Вживали теж „тортур попелу": насипали до вежі попелу до якоїсь висоти та з вершка тієї вежі стручували засуджених головою на діл, а при тому рухали попіл колесом, поки жертва не вдушилася.

Часом теж виставляли засудженого на сонце, так, що закопували його в землі аж по голову, яку намащували медом або молоком, щоби ще й мухи доскулювали та жалили.

Щоби злочинці не множилися їх кастрували. Так само карали і египтяни та ще в додатку відтинали ногу або руку. Цю останню кару пристосовували до фальшівників грошей, злодіїв і т. п.

Єгиптяни, як і римляни, карали строго невірні жінки. Розпусницю прилюдно били, потім часто обтинали їй ніс, щоби опоганити її.

Картаґінці до масових екзекуцій вживали слонів. Ведені воївником слони кидалися іклами на засуджених, а потім вкидали в повітря хоботом, щоби вкінці потолочити. Часом не розюшували слонів, лише послугувалися їх силою та тягарем і розчавлювали засуджених.

У 250-му році перед Христом, підчас пунійських воєн, картаґінці взяли в полон римського консуля Реґуля та післали його як закладника до Риму, щоб був посередником у мирових переговорах. Заки Реґуль вибрався до Риму, приказали йому присягти, що вернеться, коли його місія не вдасться. Коли Реґуль знайшовся у Римі, по-геройськи переконував земляків, що не повинні згодитися на умовини картаґінців, що вже виснажені та не зможуть довше вести війни. Сенат послухав ради геройського воївника, а Реґуль, хоч не сумнівався, яка доля жде його, вернувся до Картаґіни, не зважав на плач родини та розпуку приятелів, бо дане слово цінив вище ніж життя.

Як вернувся, мучили його страшно. Вирвали йому насамперед повіки та поставили на жаркому африканському сонці. Потім втиснули Реґуля в бочку, що в середині їжилася від гострих колючок. У тій бочці він згинув.

У 660 році перед Хр. тиран Фаляріс із Аґрименту, сицілійського міста, приказав збудувати „фалярійського бика". Був це велитень із литого заліза, що відчинявся наче скринька і туди всаджували засудженого. Потім під биком розпалювали вогонь, щоб нещасливого засудженого спекти живцем. Його рев, що продіставався отворами у писку, похожий був іздалека до реву звіра, а люди, що приглядалися, захоплювалися тим. Та є переказ, що той тиран сам у своєму бику знайшов смерть, вкинув його туди збунтований нарід.

(Кінець).

Опис.

Малу Марійку питають, як виглядає її дідусь?

— Дідусь має окуляри на носі, і босу голову...

Циган і його брат.

Вели цигана на шибеницю. Циган не хоче йти, пручається, а його брат каже до сторожів:

— Та чому його провадите, коли він не хоче?

— Е, цигане, він не хоче, але світлий суд так хоче...

— То вішайте суд, коли він так хоче, — відповідає циган.

Чужі клопоти.

— Приходжу до тебе просто від лікаря.

— І що тобі сказав?

— Мої нирки дуже його зажурили.

— Е, що тебе обходить його журба.

З ДНЯ

НА ЧОМУ ОПИРАЄТЬСЯ ПРЕСА?

Недавно вийшла в американській мові книжка Джорджа Селдеса, під заголовком „Ди лордс оф ди прес". В тій книжці автор між іншим говорить, що американська преса перестала бути самостійною. Вона пише про такі речі та в такім дусі, як це подобається тим кругам, що її фінансують. А фінансують її вже не читачі, що платять по два, чи три, центи за ґазету, тільки ті сторони, що поміщують оголошення в газетах, чи журналах. З оголошень приходить до скарбниці американських ґазет далеко більше грошей й тому вони мусять брати під увагу своїх „хлібодавців".

ПРИЛЮДНА ДИСКУСІЯ.

На основі цеї книжки відбулась також дискусія між одним ґазетним лордом, Ґанетом, та секретарем Ікесом. Ікес доказував, що американська преса танцює під смак своїх клієнтів, якими є не покупці ґазет, тільки оголошенці бюра та компанії. А цей „танець" посувається нераз так далеко, що газети, наприклад, не хочуть розписуватись багато про шкідливість тютюну, чи горівки, чи мяса, чи чого іншого, щоб не вразити тих компаній, що в них оголошуються. Також нераз не хочуть писати про страйк в якихось склепах чи фабриках, коли ті фабрики чи склепи оголошуються у них.

Ця дискусія, поширилась далі. Одні признають рацію Ікесові, а інші Ґанетові, та кажуть, що хоч це правда, що ґазети до певної міри мусять брати під увагу смак і уподобання тих сторін, що оголошуються, але ті сторони, що оголошуються, не є якимись викидьками суспільности, тільки є поважними громадянами, чи інституціями і не можна нехтувати їхніми переконаннями та їх агори відкидати.

СТВЕРДЖЕНИЙ ФАКТ.

Та обі дискутуючі сторони ствердили незаперечно факт, що ґазети таки мусять опертись на тих, що їх фінансово піддержують й що дають змогу їм появлятись; а також ствердили, що одною з найголовніших фінансових опор американських ґазет є таки оголошення. І смак тих сторін, що оголошуються, ґазета таки мусить брати під увагу.

Зрозуміло, що те ствердження відноситься також і до українських часописів. Та більшість українських часописів, всетаки може похвалитись тим, що її головною фінансовою опорою є не оголошення, лише передплатники. А тому, що передплатники є головною опорою, ґазета бере в першій мірі під увагу їхні потреби, та відповідно до того укладає свій напрямок та свій зміст.

ДОКОРИ.

Таке положення і нашого органу. Воно має добрі і лихі сторони. Добрі, як вже згадано, що редакція не мусить „діставати приказу з рахункового відділу", як це закидають американським часописам, а руководиться потребами своїх читачів. А лихі має ті, що читачі нераз нарікають на тягарі передплат та дорікають зарядові, що наш орган є в малому обемі.

Та, беручи під увагу число передплатників і доходи з оголошень, можна сказати, що заряд довершує неабияких успіхів вдержуючи наш орган на тім рівні, на якім він стоїть сьогодня.

ШУКАЄМО ПОСЕРЕДНЬОЇ ДОРОГИ.

Зміст ґазети, духовий корм, що вона його подає читачам, повинен таки стояти на першому місці. Коли той духовий корм затроєний зглядами супроти тих, що оголошуються, то на дальшу мету він викривить душу читачів і нанесе чимало шкоди.

Та з другого боку ґазета не може ніяк розвинутись, коли існує виключно на передплатниках. Супроти цього найкращим був би посередній вихід, щоб український широкий загал для своєї рідної ґазети здобував якнайбільше своїх рідних оголошувачів, які малиб на увазі виключно бизнес, а заразом не думали про якесь моральне викривлення своєї ґазети.

ПІД УВАГУ НАШИМ ОРГАНІЗАЦІЯМ Й БІЗНЕСМЕНАМ.

Маючи це на увазі наші організації не повинні вимагати від своєї рідної преси, щоб вона пропаґувала їх ріжні підприємства безплатно, в дописах. Бо хоч дані підприємства можуть бути дуже добрі, то проте загально - народня справа вимагає того, щоб оголошувати платні оголошення, та в той спосіб піддержувати свою пресу. Те саме мусять робити наші українські бізнесмени.

Ми знаємо чимало випадків, де чужинецька преса знаходиться під моральним оглядом в далеко поганішим положенні, ніж наша українська преса. Нераз так буває, що московська, польська, чи якась інша ґазета не є в руках москалів, чи поляків, а якихось інших кругів, які накидають тим ґазетам свою політику і свої услівя. На щастя наша преса є виключно в руках українців і служить виключно українським інтересам.

Та трапляються нераз спроби, при помочі оголошень, чи радше відмов на оголошення, змінити політику і нашого органу. Та ці спроби були цілковито безуспішні.

Одож усі пильнуймо того, щоб наша преса оставала далі цілковито вільною від чужих впливів. А такою вона буде, коли суспільність буде піддержувати її не лиш морально, але і фінансово.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НАПАДАЮТЬ НА УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ДОМИ.

Гром. М. Хомяк з Ню Йорку одержав листа з краю, в якому читаємо таке:

„Дня 20. січня коло 11. години в ночі напала узброєна банда з 30 осіб на село Кудинівці, повіт Зборів, на новозбудований Народний Дім читальні „Просвіти", в якім містилася також і українська кооператива. Напасники повибивали всі шиби у вікнах і вирвали двері. Розбили радіо, шафу з книжками, поницили кулісі до вистави. В кооперативі знищили ляду і порозбивали ваги. Споживчі товари позливали чорнилом і бензиною. А солонину, ковбаси і солодощі забрали з собою. Побили невинно двох людей, що, почувши гамір, вийшли з сусідних хат. Як зачався між людьми рух, банда втікла за село на сіножаті, де на них ждали підводи. Мав би я ще багато дечого описати, але не знаю, чи і те отримаєш". Хтож це робить? Чи тяжко відгадати, хто займається „пацифікацією" і дикунським походом проти українського життя?

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЗЇЗД УКРАЇНСЬКОЇ СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ

Річний Зїзд Укр. Стрілецької Громади (дванадцятий) відбувся в Ню Йорку дня 25. грудня 1938 р., в салі Укр. Фільмової Корпорації при Бродвей вулиці.

Наради відбулись при співучасти гуртків ч. 1 з Філядельфії, ч. 2. з Ню Йорку і ч. 9 з Нюарку. Присутніх було 25 стрільців.

Збори відкрив голова У. С. Г. тов. Д. Галичин, привитав присутніх і візвав віддати пошану героям повстанням з місць.

До переведення зборів вибрано одноголосно тов. Володимира Галана, секретарював тов. Павло Дубас.

Звіти з річної діяльности здавали: голова У. С. Г., ов. Д. Галичин, секретар У. С. Г. тов. Юліян Баранюк, касієр тов. Близнак, відтак гуртки: голова гуртка ч. 1 і голова гуртка ч. 9.

Прочитано привітну телеграму від У. С. Г. в Канаді.

Після дискусій уділено повне довіря уступаючому урядові.

Принято до відома, що підручник військового вишколу вже виданий в Канаді заходом У. С. Громади.

Видання підручників вправ, які надійшли з Европи, рішено покищо залишити в посіданні тов. В. Галана або в стрілецькій бібліотеці і при нагоді указати їх підчас вистави української книжки.

В дискусії над військовим вишколом виказалось, що спровадження фахового чоловіка в військових справах, який мав провадити військовий вишкіл, є під цю пору недоцільне, тому таку працю треба ширити в гуртках нашими самими силами, більше теоретично як практично. В тій цілі припоручено тов. В. Галанові перестудіювати військові підручники і дати виклади на військові теми в Філядельфії, Ню Йорку і в інших містах, звідки прийшло би запрошення.

Рішено видати прилюдний меморіял в англійській мові, в якім були би зясовані ті ідеали, за які боролись українські ветерани. Вироблення такого меморіялу перебрали на себе тов. Галан і тов. Мишуга.

Рішено вислати привіт урядові Карпатської України.

Принято до відома започаткування фільми на тему визвольного руху. Управа Стр. Громади має служити як дорадник.

Уряд на 1939 рік такий як в році 1938 а то: голова тов. Д. Галичин, а секр. тов. Ю. Баранюк.

Франц Йосиф і орел.

Як відомо, австрійським державним гербом був двоголовий орел. Цісар Франц Йосиф не бачив ніколи живого орла. Раз вибрався на лови й конче хотів уполювати орла. Його дворяни дістали десь мертвого орла й посадили на дереві так, що як цісар вистрілив, то, орел упав, ніби щойно забитий.

Франц Йосиф приходить ближче й приглядається орлові, а врешті каже:

— Деж це орел, чей-же має тільки одну голову.

Пізна рада.

Миколка пішов до вуйни в гості. Вуйна дала печені пироги. Миколка їсть, їсть, а останній не може доїсти.

— Як не може зїсти, — каже вуйна — то візьми до кишені і вдома зїш.

— Не можу — каже Миколка.

— Чому?

— Бо всі кишені повні вже пирогів.

ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ В СТЕЙТІ КОНЕКТИКОТ!

Подаємо до відома, що заходом усіх Союзових відділів стейту Конектикот відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

В НЕДІЛЮ, 26. ЛЮТОГО (FEBRUARY 26, 1939)

в 2. годині пополудні

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КЛЮБУ,

9 HIGH STREET, ANSONIA, CONN.

Є важні справи до полагодження, а тому на збори повинні прибути конечно урядники всіх відділів, а саме, відділів: 10, 18, 23, 54, 59, 67, 84, 138, 250, 254, 262, 277, 350, 370, 381, 387, 390, 414 і 421.

Про справи організаційні говоритиме гол. секретар **Д. Галичин.**

За комітет: **А. Маланчук,**
окружний організатор У. Н. Союзу в стейті Конектикот.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗАХОДОМ НИЖЧЕ ПОДАНИХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ
З AMBRIDGE, NEW CASTLE, ALIQUIPPA, SHARON, CARNEGIE, PA.,
І З YONGSTOWN, WARREN, CAMPBELL, O.

:——:——: відбудуться :——:——:

Загальні Організаційні Союзові Збори

в наступних місцевостях:

YOUNGSTOWN, O. 11. лютого, в суботу, в год. 3. пополудні в Народнім Домі, 526 Rayen Ave., для відділів: 140, 230, 274, 348 з Йонгставн, О., і для від. 386 з Шерон, Па., та для від. 74. з Ню Кесел, Па.

McKEES ROCKS, PA. 12. лютого, в неділю, в год. 3. пополудні, в Українськім Народнім Домі, Ella & Munson Sts., для відділів: 91 і 166, а також для інших відділів з поблизьких околиць.

MONESSEN, PA. 19. лютого, в неділю, в год. 3. пополудні в Moose Hall, 272 Schoomaker Ave. & 3rd St., для відділів: 338 з Monessen, 109 з Bentleyville, 232 з Donora, 255 з West Newton.

Всі Союзовці повинні прибути на ці збори, а обовязком відділів є **повідомити також картками** членство про ті збори, зазначуючи, щоби не тільки старші члени, але також і молодь прийшла на збори, бо на зборах промовлятиме окружний організатор **Василь Загаєвич**, який фактами докаже, що не має для нас українців кращої і відповіднішої організації під кожним оглядом, понад Український Народний Союз.

Ті всі відділи в околицях Пітсбурщини, які бажалиб скликати в своїх місцевостях організаційні збори, можуть голоситись по ближчі інформації в тій справі на адресу: **Василь Загаєвич, 511 Carson St., Pittsburgh, Pa.**

Марія Малевич, заст. гол. предсідника У. Н. Союзу.

ДМИТРО КЛЕМПУС,
провідник січовиків у Карпатській Україні.

АРАБСЬКІ ЦЕРЕМОНІЇ

Мандрівні арабські племена, які мандрують по арабській пустині, до нинішнього дня придержуються традиційних звичаїв. Подорожник, який у мирних справах зайде до табору кочовиків, може напевно числити на те, що його приймуть якнайчемніше та з найбільшою гостинністю, з гостинністю, якої не знають в Европі.

Для араба гість — це свята особа. Отже в першу чергу подорожного приймають філіжанкою кави перед шатром вожда, голови роду. Пиття кави злучене з традиційними церемоніями. Чарку з кавою треба держати у правій руці, бо якби навіть хтось лиш сягнув по неї лівою рукою, вважають це великим нетактом. Пити мусить гість малими ковтками та, борони Боже, не похвалити кави. Вдоволення треба виявити усміхом і конче попросити ще одну чарку кави, що означає, що кава гостеві справді смакувала.

При каві всі сидять на дивані. Коли гість випє каву, не сміє поставити філіжанки на диван; гість мусить тримати її в руці, доки господар, або хтось із прислуги її не відбере. Той звичай має своє оправдання. Густа арабська кава залишає по собі плями, що їх дуже важко булоб відчистити. Коли гість поставив би філіжанку на диван, міг би його поплямити. Дивани арабських начальників здебільша старовинні й дуже дорогі.

Хоч араби-кочовники миють своє начиння тільки піском, бо вода у пустині є надто дорогоцінною, рідиною, щоб її можна було вживати до миття начиння, філіжанки, в яких подають каву — зовсім чисті. Господар смертельно образився би, якби гість оглядав філіжанку. Один англійський дипльомат, який вів переговори з одним із наймогутніших арабських племен, стратив довіря арабів та не виконав свого завдання, бо коли арабський вожд почастував його кавою, він оглянув філіжанку та витер її беріг хусточкою.

Підчас кави не лицює говорити про якінебудь інтереси; говорять тоді лиш про байдужі справи.

Кава — це лиш вступ до справжнього бенкету. Коли гість пє каву, жінки з гарему господаря приготовляють у шатрі справжнє прийняття, на яке складається: риж, варений у козячім молоці, та баранина краяна на малі кусні, яку підливають гострими або солодкими юшками. Всі їдять пальцями, сягаючи до спільної миски. При тому гість мусить памятати, що по їжу можна сягати лиш лівою рукою, бо правою араби... обтирають ніс.

Отже треба спершу сягнути по риж, набрати його в долоню, зробити з нього кулю та потім помачати в юшці, яку теж подають в одній спільній мисці. Щойно коли гість зїсть риж, бере мясо. Підчас їдження панує повна тиша, що її перериває лиш прицмокування язиком, на знак, що гостям їжа смакує. Таке прицмокування — це своєрідний арабський добрий тон при столі.

По бенкеті заможніші господарі дають гостям воду, заправлену мяткою, щоб нею виполокати рот, та подають воду до рук в мисочках. Вода до рук — це на пустині вибагливість, яка межує майже з марнотравністю, бо водою там дуже дорожать. Бідніші араби миють собі по їдженню руки... піском.

Коли гості скінчать їсти, господар виводить їх із шатра, подає перед шатром каву та наргілі, значить люльки, прикріплені до великих начинь з водою. Дим переходить крізь воду та має особливо приємний смак для курця. Підчас курення наргілі всі мовчать. Коли гості викурять наргілі, господар виносить перед шатро кілька килимів та подушок, кладе їх по тому боці шатра, де є сяка-така тінь, і просить гостей трохи передріматися.

Підчас курення наргілі та пиття кави в шатрі їдять за той час домашні останки страв, що їх залишили гості. Потім прислуга виносить собакам кості.

Щойно по цілому бенкеті, по каві й по викуренні наргілі та по дрімці подорожний має право говорити про інтереси, які його привели до господаря.

Розумійте її.

Він: Цей гарний капелюшок, можеш купити його?

Вона: Ні, такого тепер ніхто не носить.

Він: то може цей другий, також гарний.

Вона: Ні, такий тепер усі носять.

ЗАВТРА!
ПОЯВИТЬСЯ В „СВОБОДІ"
НОВЕ ОГОЛОШЕННЯ ЦІН НА ВСЯКІ МЯСИВА Й МЯСНІ ПРОДУКТИ
У ВІД 20 ЛІТ ЗВІСНІЙ ФІРМІ
П. СТАСЮКА
ЗАВТРА!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЕМБЕЛ, О. Місячні збори Тов. Сокіл, від. 218., відбудуться в суботу, 11. лютого, година 5. увечір. Дата зборів змінена тому, що дня 12. лютого є Союзовий День усіх відділів йонгставнської околиці. Тому проситься членів місцевих і позамісцевих, щоби численно прибули на збори на призначену годину. На неділю, 12. лютого, кожний член має узяти участь у першім Союзовім Дні. — Уряд Відділу.

СКРЕНТОН, ПА. Місячні збори Тов. Над Збруча, від. 280., відбудуться в неділю, 12. лютого, в годині 2. пополудні, в Укр. Гор. Клюбі, 608 W. Lackawanna Ave. Присутність на цих зборах є обовязкова. Рівнож повідомляється всіх довгуючих членів, щоби постаралися платити свої вкладки кожного місяця; в противнім разі будуть суспендовані. — А. Гловач, предс.; М. Ягіела, кас.; Р. Рубльовський, секр.

ДІТРОЙТ, МИШ. Місячні збори Тов. У. Н. Союзу, від. 292., відбудуться в неділю, 12. лютого, в годині 1. пополудні, в гали У. Н. Дому при Martin улиці. Тому, що маємо кілька важних справ до вирішення, так проситься всіх прибути вчас. Справи такі: перше, трицять-літній ювилей заснування відділу і сорок-пятьлітній ювилей заснування У. Н. Союзу, котрий відбудеться 26. листопаду. Тому, що треба якслід приготовити, з нагоди буде видана книжка, себто історія відділу. В ній буде поміщена фотографія відділу і спис тих членів, котрі приєднають в тім ювилейнім році хоч би одного члена. Про це обширніше довідаєтеся на зборах. Подруге буде обговорена справа членських відзнак. Панове, приходіть усі на збори, бо тепер найкращий час обговорити Союзові справи. Рівнож пригадую тим членам, котрі довгують ще за 1938. рік, що як не прийдуть на збори і не вирівняють бодай вчасти залеглого довгу, то будуть суспендовані. Отож не легковажте, бо як каже пословиця, що біда не спить і ніхто не знає, хто зкраю. Усі разом вперед до приєднування нових членів, а особливо могоді. Багато ще є таких у ваших хатах до вписання. — І. Форись, предс.; П. Кізел, секр.; І. Андрусевич, кас.

БАЛТІМОР, МД. Місячні збори Бр. св. Тройці, від. 320., відбудуться в неділю, 12. лютого, в годині 2. пополудні, в гали У. Н. Дому, 3101 Одонел ул. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. — Г. Шулька, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні збори Тов. Любов, від. 45., відбудуться в неділю, 12. лютого, в годині 2. пополудні, в домі тов. Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Френклин ул. Подається до відома членам, що збори минулого місяця після ухвал приняли предложене внесення, що на будуче усувається опікунів хорих, а опіку над хорими передається лікареві Е. Л. Ґарасимові. В наглій потребі кожний член має звернутись впрост до лікаря, а лікар дасть першу поміч безплатно, а хорий отримає посвідку і справа на зборах буде полагоджена без всяких дискусій. Хто з членів хоче більшої інформації, проситься прибути на збори, де буде присутний лікар. — Уряд.

КРОМПТОН, Р. АЙ. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, від. 246., відбудуться в неділю, 12. лютого, в годині 1. пополудні. Проситься всіх прийти на означений час, бо в 3. годині розпічнуться загально громадські збори в тім самім льокалю. — В. Сподарик, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Тов. „Зоря", від. 69., відбудуться в суботу, 11. лютого, в 7:30 год. ввечір, в гали під ч. 217-19 Іст 6. вул. Є важні справи до полагодження. Проситься всіх членів бути присутніми на зборах. — Михайло Ликтей, секр.

Вічне й певне.

В життя досмертній школі
Одно є вічне й певне,
Що вірний друг в недолі —
Вартніший, як сто кревних.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

З вечерка на Рідну Школу.

В неділю, 15 січня б. р., відбулися річні збори Українського Червоного Хреста ОДВУ, від. 19. По зборах відбулася товариська гостина для členиць. Гостину приготовив уступаючий уряд: пані Вікторія Рутецька, предс.; пані Антося Свистун, секр., і пані Осипа Ситкевич, касієрка.

На тостмайстерку вечерка попрошено паню Марію Головату. Пані Головата, дякуючи за призначення, звернула увагу на конечність такої організації як УЧХ в Америці, бо під теперішню хвилю такої роботи, яку провадить УЧХ, не може замінити ніяка організація. Тому не треба звертати уваги на ті всі труднощі, що їх УЧХ пережив у Філядельфії в своїх початках, але цього року з більшим завзяттям провадити свою муравлину працю для помочи визвольному рухові українського народу. Всі присутні члениці висловлювались подібно і прирікали віддати ввесь свій вільний час для праці в УЧХ. Вкінці піднесено думку помянути цей вечерок збіркою на народні цілі. Тому, що ОДВУ і УЧХ виключно існують для помочи визвольному рухові, були голоси, щоб зробити збірку на політичних вязнів. Пані Вікторія Рутецька піднесла, що збірка з нинішніх зборів нехай піде на Рідну Школу, тому, що підчас Різдвяних Свят також треба памятати і за Рідну Школу. Виховання дітей у Рідній Школі також входить в обсяг визвольної боротьби. Всі присутні згодилися на це і зложили $11 на Рідну Школу. Жертвували по $1: Марія Головата, Вікторія Рутецька, Осипа Ситкевич, Михайлина Шагала, Марселя Самбір, Марія Насевич, Антося Свистун, Павлина Волошанська, Текля Рибачок, Марія Рутецька; по 50 ц.: Іванна Котовська, Катерина Пилипів. Гроші переслано через Обєднання для Рідної Школи у Львові.

До цьогорічного уряду ввійшли такі члениці: Антося Свистун, предс.; Емілія Ворончак, секретарка; Осипа Ситкевич, касієрка. Відділ УЧХ зараз же на початку року взявся до активної праці. В суботу, 21 січня, влаштовано забаву з танцями, з якої дохід призначено на будову санаторії в Карпатській Україні. На неділю, 12 лютого б. р., приготовляється величавий виступ у честь Ольги Басараб, геройки української національної революції. На святі буде виставлена перший раз у Філядельфії вистава „Стрілецька Слава", яку написав Я. Косовський.

А. С.

АСТОРІЯ, Н. Й.

Коляда на визвольну боротьбу.

Першій групі зложили по $5: В. Команда, А. Ґула; А. Середа $4; по $3: Сватко, гром. Аздрубалі, І. Підгірний, І. Кубарик, А. Загоруйко, Н. Митетин, А. Перий, П. Дорош, В. Врублевський; по $2: І. Перчишин, В. Ґельнер, І. Тимчак, М. Романишин, А. Чемеринські, М. Борух, М. Скородинський, М. Лайка, Л. Небильський, І. Сидор, В. Ґенріч, О. Дичко, Н. Панасюк, І. Білоус, Д. Шагай, В. Дичко, М. Домерецький, А. Кібюк, Д. Павлик, М. Левицький, Т. Онуфрик, П. Грицишин, С. Кулицький, П. Лабяк, А. Дячик, С. Кривень, Г. Василик, С. Курик, М. Борис, А. Бурдиґа, Терещук, В. Череватюк, Н. Табака, О. Мартин, Н. Заєць, А. Левенець, І. Драла, Н. Мельник, Сестри Василян з Дітмарс, О. Ґарлов, Бунько, А. Паламар; по $1: Ф. Синенько, Н. Приславський, Білик, А. Бобель, М. Василик, А. Савка, П. Лабяк (молодий), О. Коцюпій, М. Скалий, І. Дацько, Т. Рудик, гром. Ґуфнабель, М. Заровений, М. Литвин, М. Фіґурський (старший), М. Бісюк, В. Старановський, пані Ф. Ґ. Лейк, Тедорович, Н. Ладанюк, Джері Москвек (молодий), Ю. Ігнат, Ф. Стоколоса, П. Олексин, д-р Цегельський, Е. Ляхович, Ю. Скоцко, Т. Микитин, Арцісавський, М. Підгорецький, Попович, Савка, П. Барнич, Н. Дайсак, Ю. Скиба, І. Лазорчак, П. Гаврилець, М. Ферneза, О. Білінський, П. Білінський, П. Федишич, М. Ґалан, М. Беля, Р. Врублевський, Е. Подольський, С. Михлів, І. Чачуна, П. Лешко, І. Лозинський, Ф. Комар, Д. Курник, В. Пшеничняк, А. Климишин, Д. Булик, Е. Гайдаш, Ґ. Якимів, С. Стівенз, Г. Кук, С. Атонишин, С. Подольський, Ф. Кубин, А. Атаманчук, А. Галатин, Данилик, А. Стельмах, П. Пелещак, Т. Баковський, С. Іванчук, Е. Іванчук, Ф. Іванчук, Лицич, М. Низькі, Р. Стек, К. Гуменчук, Д. Савчук, І. Сінґура, Перій, М. Фіґрський (молодий), Д. Бундас, І. Марко, С. Стадніцький, В. Якиміцький, Н. Л., І. Перчак, В. Блють, В. Русняк, І. Ґельнер, Е. Ревюк, П. Дідоха, Б. Стоїв, Н. Димчук, Т. Гладкий; по 50 ц.: К. Опришко, С. Гиса, І. Лихач, Н. Руський, М. Бігус, М. Величко, І. Буґера. Разом $221. Колядували: Е. Сидор, В. Рублевський, В. Череватюк, С. Кривень, П. Барнич, М. Левицький, І. Підгірний, М. Ґалан, М. Заровений, О. Мартин, І. Буґера, І. Ігнат, І. Левицька, М. Рублевська, Стоколоса, Домерецька, М. Табака, Стефанія Череватюк, А. Василик, М. Михлів, В. Гуменчук, Галатин.

Другій групі зложили по $5: Т. Балабан, В. Федорак; по $3: О. Кухар, І. Грицишин; по $2: гром. Барановські, В. Савіцькі; по $1: І. Городецький, Н. Вівчар, о. А. Лотович, І. Гудз, М. Волочинський, І. Купчинський, С. Скородинський. Разом $27. Колядували: К. Грицишин, О. Кухар, Р. Красновська, П. Корці, П. Кравчук, П. Ядловська, І. Грицишин.

На іменинах в громадян Ґельнерів підчас веселої забави гості не забули за Рідний Край. Підчас забави Іван Грицишин промовив пару теплих слів і завізвав гостей, щоб зложили після змоги дещо на визвольну боротьбу. Зложили слідуючі гості: В. Ґельнер $2; по $1: І. Перчишин, . Перчак, В. Блют, В. Руснак, гром. Качмарські, Є. Кривень, В. Череватюк, І. Грицишин. — Разом $10.

Всі збірки разом $258.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

На народні потреби.

Зложили на Карпатську Україну по $5: Іван і Євдокія Кушнір, Іван і Марія Бурбела, Мирослав Кушнір; Анна Кушнір $3; на інвалідів жертвували по $1: І. Кушнір, І. Бурбела; на Рідну Школу по $1: І. Кушнір, І. Бурбела. Разом $22, які вислано через Обєднання на призначені цілі.

ЮТИКА, Н. Й.

На Карпатську Україну.

На срібнім весіллі в гром. Луки і Юстини Гарматюк 21 січня ц. р. о. І. Палій виголосив промову й, складаючи бажання ювилятам, просив приявних не забути і про народні потреби. Вони радо відгукнулись і зложили $10.25. По відтягненні 15 ц. за оплату пересилки вислано через Обєднання $10.10 на Карпатську Україну.

ГАРТФОРД, КОНН.

Премірне весілля.

Дня 28 січня б. р. відбулося вінчання Михайла Ярошевича з Анною Павшук. Американська преса присвятила цьому весіллю багато місця. Молоді, включно з дванацятьма дружбами та дружками, були убрані в українські народні строї. Церква була переповнена майже чужинцями. Само весілля відбулося в Народнім Домі. В часі весільної забави переведено дві збірки. Перша на Рідну Школу і поміч Карпатській Україні принесла $36.40. Друга збірка, на визвольну боротьбу, переведена І. Білинським та В. Стефановичем, принесла $17. На останню ціль зложили по $1: А. Йордан, М. Саламаха, В. Стифанів, М. Смик, К. Гринчук, Д. Савик, В. Пилипчук, А. Стефанів, В. Лаский, П. Предзімірський, А. Калемій, М. Горіняк, Н. Хорнаш; по 50 ц.: М. Смик, К. Ґвіздзь, А. Ковальський; дрібними $2.50. Збірку вислано до центральної управи ОДВУ.

М—шович.

СТЕПЛЕТОН, Н. Й.

Коляда на визвольну боротьбу.

Бр. св. Михайла, від. 211 У. Н. С., ухвалило цьогорічну коляду на визволення України і на Рідну Школу. Ходили колядувати: Г. Демкович, В. Ґеба, І. Грицак, І. Ґеба, Т. Соколовський. Заколядували $72.50. Розділено: $50 на визвольну боротьбу і $22.50 на Рідну Школу. Український Американський Демократичний Клюб у Стейплетоні жертвував зо своєї каси $30. Разом вислано через Обєднання $102.50, з того на визвольну боротьбу $80 і на Рідну Школу $22.50.

Зложили коляду: І. Слободзян $3; Ф. Монастирський $2.50; по $2: О. Тіцкий, М. Бусель, П. Калущ, І. Корпан, В. Карпів, Ф. Демкович; В. Стичак $1.50; по $1: Р. Федірка, А. Іванців, І. Попов, Г. Зелена, А. Сузальський, Торбен, В. Федірка, К. Ґеба, В. Наконечний, Д. Стичак, А. Гоманів, І. Ґеба, Т. Стек, В. Гуль, Т. Соколовський, П. Іваніцька, М. Барґел, Д. Окрепкий, Н. Слободзян, І. Набережний, П. Телешевський, О. Савіцький, А. Гавриляк, П. Рій, В. Белей, Ф. Райнгардт, С. Дзера, К. Наконечний, М. Кость, Г. Білінський, Д. Довгій, С. Августин, М. Решітник, Н. Московіта, Ф. Юрків, І. Ґеба (син Василя), І. Солґан, Й. Августин, Д. Фостик, П. Валиґа, М. Чилядин, Н. Трач, П. Тіцкий, А. Кривий, Т. Нетреба, І. Грицак, о. В. Профета; по 50 ц.: Т. Гуль, М. Макар, Ф. Левків, М. Бабій, А. Могмет, М. Каралюс, К. Торбен, Г. Капіка, Т. Вонсович, Г. Терефенко, Д. Каралюс, В. Солґан; по 25 ц.: Й. Ґріґерс, В. Петришин.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

На Карпатську Україну.

Іван Сосульський переслав через Обєднання $10, які були ухвалені на річних зборах т-ва Дарахівщина, від. 275 У. Н. С., 31 грудня м. р. з каси товариства на Карпатську Україну.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА.

На визвольну боротьбу.

Братство св. Михаїла, від. 357 У. Н. С., виасиґнувало з каси $5 на визвольну боротьбу. До того доложили по $1: Г. Твердий, О. Валичук, О. Клапко, А. Возний. Разом $9, які переслано через Обєднання.

А. Возний, секр.

БРОНКС, Н. Й.

Зірка на Карпатську Україну.

В неділю, 29. січня 1939, підчас Служби Божої в церкві св. Воскресення в Бронкс, Н. Й., о. Дм. Профета відчитав вірним розпорядження преосв. владики Богдана і попросив присутних зложити жертву на допомогу урядові Карпатської України. Зложили по $1: М. Римар, п. Мандзій, І. Павлишин, О. Гнатів, Л. Кіндрась, С. Товпишко, п. Кобира, п. Римар, п. Павлишин, п. Зазанська, Т. Найдан, Марія Кошик, Параскевія Бабисюк і Анна Томко; по 50 ц.: Паньків; дрібними $4.65. Разом $19.15, які вислано на призначену ціль через Обєднання.

ЧИКОПІ, МАСС.

З ювилею на політичних вязнів.

З нагоди 30-ліття щасливого подружжя Гр. і Єви Приступа влаштувала ближча родина Ювилятів і діти вечерю, на яку запрошено приятелів і знайомих. Було їх багато, бо Ювиляти добре відомі. На другий день відбулася ще гостина в домі Ювилятів, підчас якої гром. Д. Харко згадав за наших політичних вязнів. На той наш цвіт зложили по $1: Г. Приступа, М. Пукіш; по 50 ц.: Д. Харко, І. Приступа, Каспирович, М. Соколовська; по 25 ц.: Адам і М. Черняк. Разом вислано до Обєднання $4.50.

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й., і ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ БРАТСТВА СВ. ЙОСАФАТА, ВІД. 217. У. Н. СОЮЗУ,

відбудеться

Великий Запустний Баль

В СУБОТУ, 11. ЛЮТОГО (FEBRUARY 11, 1939)

В ГАЛИ ПАРОХІЯЛЬНІЙ, 303 HUDSON AVENUE

Початок у годині 7. вечором. Вступ 25 центів.

Братство Йосафата має честь запросити Бр., Тов., Сестр. старші і молодші і ввесь рочестерський загал до численної участи. До танців буде приґравати добірна музика під проводом п. Мих. Юркова, що вдоволить старих і молодих.

Увага для членів братства: всі як один мають бути на бали. Котрий не буде, то заплатить $1. до каси. Прихід до каси братства. За добру забаву ручить — **Комітет.**

ДЖАНСТАВН, ПА., І ОКОЛИЦЯ!

ПЕРШИЙ ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

ШКОЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦ. НАРОДНЬОГО ТАНКУ

В СУБОТУ, 11. ЛЮТОГО (FEBRUARY 11, 1939)

В АМЕРИКАНСЬКІЙ ШКІЛЬНІЙ АВДИТОРІЇ,

JOSEPH JOHN'S JUNIOR HIGH SCHOOL, MARKET ST., JOHNSTOWN, PA.

Початок у годині 7:45 вечором. Вступ: діти 15, старші 35 ц.

Танцюристи з церковної української православної громади св. Петра і Павла у Johnstown і з української церковної громади з Nanty-Glo і з околиці Питсбурщини, при співучасти добірних співачок, шан. пані Онишків і панночок Любки, Ґлорії й Лесі Онишківних з Питсбурґа відспівають кілька українських пісень. Про укр. національну музичну культуру виголосить промову шан. гість, добр. адвокат Василь Онишків, і учитель з Питсбурґа, добр. Микола Бабяк, родом з Nanty-Glo. Танцюристи під управою учителя Миколи Арсенія.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Курси української мови.

Навчання на курсах української мови, що існували при Інтернаціональнім Інституті з 1935 по 1938 рік, розпічнеться 20. лютого цього року в помешканні Украфільми, 737 Бродвей, Ню Йорк. Кожного понеділка вечором, від години 7.30 до 8.30, буде викладатись початковий курс для дорослих студентів, що хочуть навчитись писати, читати та говорити українською мовою. Лектор при навчанні буде держатись індуктивної методи. Студенти матимуть змогу спостерігати мовні явища, аналізувати їх, і приходити до тих чи інших висновків. Тимсамим слухачі будуть активними підчас лекції і одночасно привчатимуться до самостійного і льоґічного думання.

Від 8.30 до 9.30 години вечором буде вищий курс для студентів, що знають українську мову і хочуть удосконалити своє знання. Головну увагу звернеться на розговірну мову. Студенти будуть робити доповіді в клясі, після чого відбуватимуться дискусії. Час від часу лектори будуть читати доклади на біжучі та академічні теми. (До цього часу дали згоду читати наступні лектори: Л. Мишуга, В. Степанківський та С. Шумейко. Про інших буде оповіщено окремо).

Студенти будуть також читати в клясі такі клясичні твори українського письменства як: „Мойсей" Ів. Франка, „Енеїда" Котляревського, твори Т. Шевченка, Стефаника та також сучасних письменників як Олесь, Тичина й інші. Історично-літературну аналізу тих творів дасть Н. Нововірський.

В часі, коли ввесь світ знає, що обєднання всіх українських земель та створення української держави є питанням тільки часу, любителям української культури, слова й пісні треба виявити якнайбільше активности. Час вимагає від нас правдивого зрозуміння явищ нашої культури, а не повторювання старих казок про нас та на ні чому не основаних теорій, які тільки сковують нашу думку і не дають можливости пізнати себе та вияснити наше призначення в родині інших націй. На курсах української мови, хто цікавиться українською культурою, зможе поділитись своїми думками та перевірити їх прилюдно в академічний спосіб.

Курси української мови, що притягали досі до себе молодь з Бруклина, Джемейки, Асторії й Нюарку, повинні в цьому році зацікавити і тих, що живуть кілька кроків від місця осідку курсів.

Нестор Нововірський.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ШУКАЮТЬ ОСІБ

ПОШУКУЮ в важній справі 3 сестер: **1) Федуню, 2) Катерину, 3) Анну** з дому БІДНИК. (Не знаю, як вони називаються за чоловіками), родом зо села Бандрів, почта Долішні Вострікн, повіт Ліско. Хто би про них знав, або вони самі, прошу зголоситися на адресу: **Mrs. P. KUCHIRKA, 1117 W. Thompson St., Philadelphia, Pa.** 32-4

ЛІК НА ШЛУНОК (Імпортований). Це славне ЕВРОПЕЙСЬКЕ природне средство рекомендують головно тим, що терплять на катар шлунка й кишок, нестравність, сваґу, здуття й ґази. Ціна Один Доляр. Замовлення шліть до: 4,-
Mrs. GRETA LESKOVAR,
507 E. 73rd St., New York, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРҐ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниці, як далеко поза Нюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга щира і чесна. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Ундертейкер заряджує погребами по ціні так низькій, як $150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: Gramercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 156 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577

МІРЯЄ РОЗУМ МАШИНКОЮ.

Д-р Барадюк, що живе в місті Бордо у Франції, виробив такий прилад, що може міряти ним розумові здібности людини. Коли до його приладу наближається дуже здібна людина, то прилад проявляє скоре дрожання, колиж звичайна людина, то дрожання зменшується, а коли слабоумна людина надійде, то прилад таки дуже то повільно рухається... Чому? Тому, що думання проявляється електричним хвилюванням у мозку. І що сильніше думає людина, то й скоріше електрично хвилює її мозок, і скоріше дрожить мірильник розуму д-ра Барадюка.

— Волію мати тиф, як бути міліонером.

— Чому?

— Бо міліонери вмирають всі, а на тиф вмирає тільки 65 прц. хорих.

ТАРЗАН І ЗАБОРОНЕНЕ МІСТО. (30)

Дикуни з поспіхом кинулись до своїх котлів та почали наставляти їх над вогнем. При заходячім сонці вони виглядали мов чорти. Всі вони були зворушені, з їх очей вибухав дивний вогонь. Кількох з них вхопили Гелену і привязали її до стовпа. Приглядаючись пильно до цього, що діялось довкруги, Гелена скоро зміркувала про що тут йде.

Гірка усмішка викривила її обличчя. „Та хай буде, що хоче", думала вона собі. „Краще, щоб тіло зїли дикуни, ніж мавби збезчестити його Атан Том". Далі перед нею виступив барабанщик і почав бити пальцями по великому бубні. Кількох чорних на звук ритмічного бубніння почали танцювати. Скоро вони попали в шал, який уділявся також іншим.

Це гудіння проникало далеко нетри. Воно дійшло до чутких вух Тарзана. Він знав дуже добре, що те бубніння означало. Він знав церемонії дикунів краще, ніж білих людей. Не застановляючись довго він почав поспішати в тому напрямку, звідки доходив до нього зловіщий голос бубна. Так він зближався до села племени Мпінгу.

Та чи вдасться йому прийти на час? Бубен гудів чимраз скорше і скорше. Також чимрам скорше танцювали дикуни. Прискорювати цеї музики і цього танцю в безконечність — було неможливим. Кінець міг наступити кожної хвилі. А враз із закінченням цеї чортівської музики один зо сторожів мав прошити серце Гелени довгою списою.